

TEZAUUL DE LA PIETROASA

1. Ticus Augustulus

Tic era bucuros. De câteva zile venise la verișoara Mădălina și reușiseră împreună să întoarcă pe dos toată curtea

și jumătate din grădina. Mătușa Ioana încerca să-i mai tempereze în avântul lor de a ridica amfiteatre, viaducte și drumuri pietruite, dar ceda de fiecare dată la argumentele celor doi: sigur, în fața invaziilor barbare, a vizigoților, hunilor, longobarzilor, ai nevoie de fortificații serioase, de temple închinat zeului războiului, Mars, și câte altele... Șura de lemne se golise de mult – atunci când nu ai blocuri de piatră la îndemână, poți folosi la fel de bine și butucii de pus iarna pe foc – iar Mădălina și Tic nu reușeau să se hotărască ce să facă cu ea: Tic ar fi vrut să o transforme în templu și se autoproclame împărat roman cu numele Ticus Augustulus, Mădălina găsea că șura ar fi fost mai potrivită pentru prizonierii barbari, mai ales că ar fi putut să-l pună paznic pe câinele Guță, acum mare general roman cu

numele Quintus Tiberius Gutaesus.

-Dragul meu, îl abordă într-o seară mătușa Ioana pe tatăl Mădălinei, profesorul Alexandru Tudor. Trebuie precizat aici că tatăl Mădălinei era de mulți ani profesor de istorie la școala din sat, un pasionat cititor de cărți și un susținător puternic al fortificațiilor romane din curtea proprie. (Mai trebuie oare precizat că uneori dădea și el o mână de ajutor la ridicarea grandioaselor construcții?).

-Dragul meu, continuă mătușa Ioana, cred că Tic și Mădălina au nevoie de o pauză. În ritmul în care au început vor transforma tot satul în Imperiu Roman și vor sta de pază să nu fim atacați de vizitatorii declarați pe loc sarmați, gepizi sau mai știu eu ce. Cu tot respectul pentru brava armată romană condusă de Ticus Augustulus secondat de Quintus Tiberius Gutaesus, cred că așa nu mai merge. Poate ar fi mai bine să-ți dea o mână de ajutor la școală, tot spunea că în vacanța de vară veți face ordine în podul școlii și veți reamenaja biblioteca. Mă bazez pe tine, dragul meu, mai adăugă mătușa Ioana uitându-se lung pe fereastra pe care nu vedea mare lucru, căci și aceasta fusese întărită să țină piept "barbarilor germanici".

Profesorul Alexandru oftă încetișor și rămase multă vreme treaz, cufundat în gânduri.

2. În podul școlii

Tic și Mădălina fuseseră inițial dezamăgiți să muncească la școală, dar tot ei și-au dat seama de avantajele: podul școlii putea fi un excelent turn de observație și în plus, câte lucruri interesante nu se găsesc într-un pod care pot fi aduse la Roma drept pradă de război pe carele de luptă ale împăratului Ticus Augustulus?

În podul școlii nu mai fusese nimeni de multă vreme. Unul din motive, mai bine spus motivul principal, era că în pod nu se putea propriu-zis intra. Era plin până la refuz cu tot felul de obiecte care-și pierduseră de-a lungul vremii utilitatea: bănci demodate, cutii cu manuale folosite, o tablă veche, spartă într-un colț, lemne și resturi din diferite materiale folosite cu ocazia îmbunătățirilor aduse școlii, hărți și planșe de chimie, un sistem solar din lemn de dimensiuni colosale, mai multe mese în diferite stadii de degradare și multe, multe alte lucruri care nu se puteau identifica de la intrare.

În scurtă vreme profesorul Alexandru reuși împreună cu cei doi copii să facă un soi de alee de-a lungul podului pentru a putea explora și zonele din spate.

-Copiii, să fiți foarte atenți: toate cutiile cu cărți și manuale trebuie sortate cu mare grijă. E posibil să găsim cărți valoroase pe care trebuie să le recuperăm și să le înregistrăm în biblioteca școlii.

Rând pe rând cutiile cu cărți prăfuite se încolonară frumos într-un colț spre a fi verificate. Pe Tic și Mădălina nu-i deranja prea mult munca de sortat, ba chiar devenise amuzant să vezi manuale vechi pe care generații de copii și-au lăsat urmele. Pe un manual vechi de limba română era trecut cu litere stângace următorul mesaj: "Rugăciunea unui dac e frumoasă." De aici Tic și Mădălina începură o adevărată întrecere de imaginație: autorul mesajului trebuie să fi fost neapărat o fată visătoare care, în afară de Eminescu, citea cu siguranță și Arghezi, Coșbuc sau Alecsandri, avea cel puțin patru frați, dar aici Tic întrerupse vehement povestea și susținu că mesajul fusese scris cu siguranță de un elev leneș care o supărase pe doamna profesoară de română și primise drept pedeapsă să scrie mesajul de 100 de ori. Cum însă erau la sfârșitul anului școlar și deci la sfârșitul caietului, mesajul cu numărul 100 ajunsese pe cartea de română. Profesorul Alexandru râdea pe înfundate și continuă să aducă lăzi și cutii în colțul copiilor.

Ca să se mai dezmoștească, Tic și Mădălina începură să răscolească singuri prin toate colțurile ridicând nori de praf și stricând pânzele minuțios lucrate de legiuni de păianjeni.

Undeva, în spatele unui perete de scaune rupte, sub un vraf de saltele de sport, Tic și Mădălina găsiră o cutie care nu părea să conțină manuale. În primul rând cutia, mai bine zis lada, era din lemn, apoi, era frumos decorată – chiar dacă în semiîntunericul din pod nu-ți puteai da seama prea bine de desene – dar, lucrul cel mai ciudat, avea un lacăt mare cât roata carului. Să nu fi fost lacătul, poate cutia ar fi trecut neobservată. Dar ați văzut vreodată un copil, adică doi copii, să treacă pe lângă o ladă încuiată și să nu vrea să

afle ce e înăuntru? Nici cele mai barbare neamuri germanice, nici neamurile altaice sau maurii n-ar fi reușit să-i scoată pe Tic și Mădălina din pod înainte să inspecteze misterioasa ladă. Problema era lacătul. Și mai era o problemă uriașă: profesorul Alexandru. Dacă i-ar fi arătat lada, cu siguranță profesorul ar fi căutat mai întâi să afle cui aparține sau ar fi predat-o la poliție fără să o deschidă. Iar asta ar fi fost o catastrofă.

Cei doi își făcură un plan: peste puțin timp urmau să meargă acasă la masă. Așa că i-au propus profesorului Alexandru să scoată în curte câteva cutii și după-amiază să continue acolo munca începută în pod. Ei, copiii, vor căra singuri cutiile afară, profesorul nu trebuie să aibă grijă de nimic. Prins la rândul lui cu treburi (un perete de bănci amenția să cadă peste sistemul solar), profesorul nu se împotrivi prea mult și lăsă copiii să care afară cutii și lăzi. E de la sine înțeles că misterioasa ladă fu evacuată printre primele și ascunsă bine între manuale de română, geografie, algebră...

Lacătul trebuia înlăturat curând, așa încât, după masă, fără să-l mai aștepte pe profesor, cei doi copii o luară la

fugă spre școală purtând sub tricou o pânză subțire de bomfaier. Până să ajungă profesorul, treaba fusese rezolvată: lacătul tăiat dispăru împreună cu bomfaierul sub tricoul lui Tic.

3. Scrisorile

Conținutul lăzii se dovedii a fi, cel puțin la prima vedere, destul de puțin spectaculos. Dosare groase, cărți, câteva caiete. Pe unul din dosarele de de-asupra era trecut cu litere ușor înclinate:

Prof. dr. acad. Ilie Pânzaru. Dezamăgit, Tic se ridică în picioare uitându-se încruntat la Mădălina. Ea avusese ideea să...

-Stai puțin, Tic, îl întrerupse Mădălina. Numele Pânzaru îmi sună foarte cunoscut. Tata vorbea des de el. A fost profesorul de istorie al tatălui meu la universitate. A fost un mare specialist în istoria antică, mare arheolog și un mare pasionat de limba necunoscută a dacilor. N-a avut familie, era mereu pe câte un șantier arheologic. Tata mi-a povestit că la bătrânețe i-a lăsat lui, elevului lui preferat, moștenire o ladă plină cu documente, dar pentru că tata nu era atunci în școală, lada s-a rătăcit și nu a mai fost de găsit. Nici nu-ți imaginezi cât a suferit tata, mai ales că profesorul Pânzaru ar fi vrut ca tata să-i continue cercetările. Îți dai seama ce am găsit?

-Ia stai, adică tu spui că lada asta e tocmai lada pe care profesorul Pânzaru i-a lăsat-o moștenire tatălui tău? Adică aici sunt studii și cercetări pe care poate nu le-a văzut nimeni, niciodată? Păi atunci...

-Exact, putem afla lucruri pe care nu le știe nimeni, poate găsim și obiecte de pe șantierele arheologice pe care le-a cercetat profesorul Pânzaru...

-Mădălina, lada asta trebuie dusă de urgență acasă și ascunsă bine. Ne trebuie timp ca să-i cercetăm conținutul, să citim documentele...

-Așa e, îl întrerupse Mădălina, dacă tata va recupera lada azi sau peste câteva zile, nu e nici o diferență...

Dacă până de curând mătușa Ioana privea cu ochi răuvoitori toate construcțiile de prin curte, de câteva zile se uita cu îngrijorare cum acestea erau călcate în picioare și făcute una cu pământul de păsărețul care își recuperase în sfârșit pământul de drept. Nici Guță nu era prea bucurat: de ceva vreme nu mai avea nimeni timp pentru el. Tic și Mădălina se închideau dis-de-dimineată în șură și nu ieșeau decât împinși de foame. De la o vreme începură să ia drumul șurii diverse cărți de prin biblioteca profesorului, câteva caiete, creioanele și stiloul Mădălinei. Cei doi citeau cu atenție documente după documente, din care, ca să fim foarte sinceri, nu înțelegeau mare lucru. Nici cărțile pe care și le-au adus în speranță să facă lumină în cele citite nu i-au ajutat prea mult. Erau acolo tot felul de denumiri ciudate, cărți în alte limbi, hărți ale unor ținuturi cu totul necunoscute. Iar speranța să găsească în ladă obiecte antice se dovedea nerealistă. Erau gata să predea lada profesorului Alexandru când Mădălina descoperi într-un colț un teanc de scrisori legate cu o sfornică. Tic nu păru interesat.

-Sunt sigur scrisori la fel de pline de denumiri ciudate din care nu înțelegem nimic. Te trezești că mai sunt scrise și în altă limbă...

Dar Mădălina nu-l auzea. Părea cu totul absorbită de prima scrisoare, așa încât Tic își pierdu răbdarea și se rățoi la ea.

-Ce tot citești acolo? Dacă e interesant, măcar citește-mi și mie!

-Interesant? Mă întrebi dacă e interesant? Tic, cred că am găsit ce căutam. Ascultă aici, și Mădălina începu să citească cu glas tremurând scrisoarea:

”Stimate Doamnă Profesor Pânzaru,

Mă numesc Matei Lemnaru și sunt profesor de istorie. Nu cred că numele meu vă spune ceva, deși e destul de probabil că numele Lemnaru vă este cunoscut. De acest nume se leagă una dintre cele mai neobișnuite întâmplări din trecutul zbuciumat al acestui neam: Ion Lemnaru împreună cu prietenul lui, pietrarul Stan Avram au găsit într-o zi urâta de primăvară ceea ce avea să fie la vremea aceea cel mai mare tezaur de aur descoperit vreodată: tezaurul de la Pietroasa sau ”Cloșca cu pui”, cum i s-a spus în popor. După cum ați remarcat port același nume cu Ion Lemnaru și firește, asta înseamnă ceva: nepotul lui Ion Lemnaru a fost bunicul meu.

Povestea tezaurului o știm cu toții: cei doi pietrari care au găsit tezaurul, departe de a recunoaște valoarea lui, l-au vândut antreprenorului Verussi, care, la rândul său nu și-a dat seama ce ține în mână. Până să afle autoritățile, acest Verussi a bătut obiectele cu ciocanul pentru a le transporta mai ușor. Banul Mihalache Ghica, fratele domnitorului Alexandru Ghica a reușit să recupereze de la acest Verussi o mare parte din tezaur, și, sub atenta supraveghere a lui Alexandru Odobescu a dispus restaurarea pieselor strivite de Verussi și a aprobat expunerea lor la Paris. A urmat apoi expoziția de la Londra, furtul tezaurului din muzeul de la București și recuperarea lui, incendiul în urma căruia piesele au fost aruncate pe geam pentru a fi salvate și în final, evacuarea tezaurului la Moscova în preajma primului război mondial. Aceasta este povestea oficială a tezaurului.

Dar există și o istorie neoficială a lui, o istorie care este legată de aceea a familiei Lemnaru. Strămoșul meu, Ion Lemnaru a lăsat fiului lui un mare secret. Pe care acesta urma să îl lase moștenire fiului lui. Pe care acesta să îl lase la rândul lui moștenire. Astfel, acest secret a lui Ion Lemnaru a ajuns la mine. La rândul meu, aș fi fost dator să dau acest secret mai departe, dar viața a vrut ca eu să nu am copii. Sunt ultimul din neamul meu care deține acest secret.

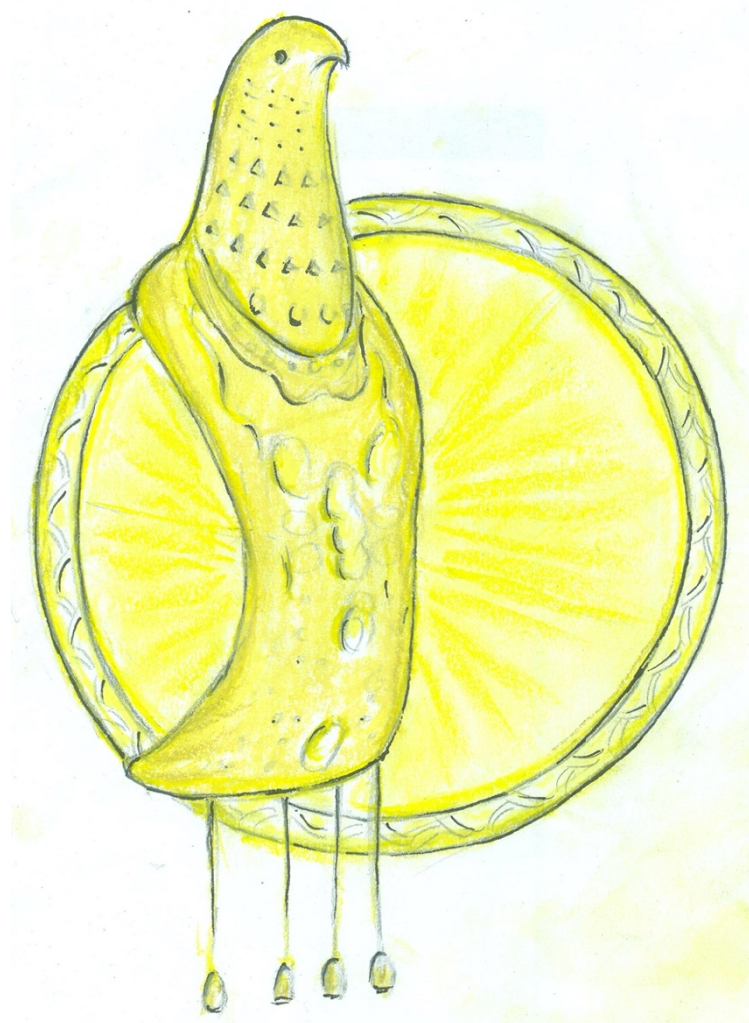
Și cu acesta ajung la scopul scrisorii mele. Am motive să cred că acest secret este de mare interes pentru dumneavoastră, mai bine spus pentru cercetările de istorie dădăcă pe care le-ați întreprins.

Totuși, înainte de a dezvălui acest secret, trebuie să mă asigur că îl încredințez unei persoane de încredere. Sunteți de acord să mă ajutați în lămurirea acestei sensibile probleme?

Cu stimă,

Matei Lemnaru”

-Citește mai departe, mai departă, bătu Tic nerăbdător din picior. Ce secret? Sigur e în scrisoarea următoare, mai sunt și alte scrisori?

-Hei, dacă mai țipi așa în urechea mea, iau scrisorile și mă duc să le citesc singură. Ai puțină răbdare. Din câte văd aici profesorul Pânzaru a păstrat scrisorile lui Matei Lemnaru, ba chiar le-a și numerotat. Să trec deja la următoarea scrisoare?

-Sigur, sigur, poate aflăm secretul...

Deschizând scrisoarea cu numărul 2, Mădălina începu să citească:

” Stimate Domnule Profesor Pânzaru, Înainte de a vă răspunde la întrebări...”

-Ce întrebări? Ce întrebări i-a pus profesorul Pânzaru lui Matei Lemnaru? Întrerupse Tic lectura scrisorii.

-Tic, zău, în ritmul ăsta n-o să aflăm niciodată nimic. De unde să știu eu ce întrebări i-a pus profesorul lui Matei Lemnaru? Răspunsul profesorului nu e în teancul de scrisori.

-Uf, bine, citește mai departe.

”Înainte de a vă răspunde la întrebări, dați-mi voie să vă asigur de stima și

respectul pe care vi le port, de bucuria de a fi la curent cu cercetările dumneavoastră și de speranța că între noi se va naște o fructuoasă colaborare.

Așa cum v-am scris în scrisoare anterioară, sunt la rândul meu profesor de istorie și mi-am dedicat întreaga viață studierii tezaurului de la Pietroasa. Cercetările mele au fost, firește, influențate de ceea ce s-a păstrat doar în familia Lemnaru, de aceea am fost uimit să citesc într-unul din articolele dumneavoastră recente concluzii similare cu cele la care am ajuns și eu în urma cercetărilor întreprinse. Dumneavoastră ați pornit de la Istoria Romană a lui Ammianus Marcellinus, dar nu ați mers pe urmele lui Alexandru Odobescu, ci susțineți că e greșită atribuirea tezaurului regelui vizigot Athanaric, aflat la finele secolului IV pe teritoriul țării noastre. Nici ipoteza că acest tezaur ar fi fost ”furat” de către vizigoți de la triburi dacice nu vi se pare mai plauzibilă. Ați lansat ipoteza greu de crezut că acest tezaur ar fi fost adus la poalele Carpaților de curbură de hunii lui Attila, și susțineți că piesele

tezaurului ar fi fost pradă de război. E deci posibil ca datarea pieselor din tezaur să fie mult mai veche, poate decenii înainte de a aparține hunilor. Puteți să-mi dezvăluiți, dragă Professore, cum ați ajuns la aceste concluzii?

Cu stimă,

Matei Lemnaru”

-Următoarea scrisoare! ordonă scurt Tic și închise ochii ca să se concentreze mai bine.

-Stai puțin Tic, scrisorile nu fug nicăieri. Le vom citi pe toate, dar spune-mi totuși, tu ce crezi? Ce secret crezi că intenționa Matei Lemnaru să-i dezvăluie profesorului Pânzaru?

-Păi e doar foarte clar: e vorba de locul unde sunt ascunse piesele din tezaur care au dispărut până la intervenția autorităților. Cei doi pietrari au declarat că tezaurul era compus din 22 de piese, unele surse vorbesc chiar de 29 de piese inițial. Dar să zicem că erau 22. Die ele s-au recuperat 12. Unde sunt 10 piese de aur? E clar că Ion Lemnaru știa, doar el le-a găsit. Îți dai seama, dacă 12 piese din tezaur cântăresc aproape 20 de kg, cele 10 piese dispărute cântăresc și ele poate 10 kg... 10 kg de aur... să știi unde sunt ascunse 10 kg de aur...

-Tic, nu mai visa cu ochii deschiși. Ceea ce spui tu e o prostie. Adică tu crezi sincer că familia Lemnaru a ascuns 10 kg de aur timp de atâtea generații? E imposibil, cineva tot s-ar fi dat de gol sau ar fi încercat să transforme tezaurul în bani. Apoi nu uita că Ion Lemnaru a găsit tezaurul împreună cu Stan Avram. Lui nu i-a dat nimic ca să păstreze tăcerea? Și apoi ce e cu Verussi?

-Știi ce cred? Cred că pierdem timpul. Următoarea scrisoare!

Fără alte comentarii, Mădălina desfăcu a treia scrisoare:

”Stimate Domnule Profesor Pânzaru,

Ieri am făcut o descoperire importantă: cineva îmi citește corespondența. Am constatat că plicul pe care l-am primit de la dumneavoastră era dezlipit într-un colț. Am încercat să-l deschid și am văzut că se desface foarte ușor: plicul era lipit de puțină vreme, astfel încât lipiciul nici nu se uscăse. Cu câteva minute înainte de ridica corespondența, cineva a lipit plicul la loc și l-a aruncat în cutia poștală. Pentru mine nu este nici o îndoială: în această corespondență sunt prea multe persoane.

Am încredere că mă veți înțelege, dragă Professore, dacă voi insista să purtăm o corespondență cifrată. În felul acesta doar persoanele care dețin codul – adică eu și dumneavoastră – vor avea acces la conținutul corespondenței noastre. Vă trimit într-o scrisoare separată instrucțiuni amănunțite cu privire la descifrarea scrisorilor viitoare.

Cu stimă,

Matei Lemnaru,,

-Să sperăm că profesorul Pânzaru a păstrat și această scrisoare, spuse Mădălina nu prea convingător. O vagă bănuială nu-i dădea pace.

Deschise încet cea de-a patra scrisoare și... așa cum intuise conținutul ei nu mai putea fi citit:

”472t462m454t458 457468m467u465458 469471468459458472468471 469454467z454471u,

457458 456454467457 454m 467456458469ut 472454 469u471t454m 468
456468471458472469468467457458467t454 456462459471454t454 m454 472462mt mu465t 466454462
455462467458...”.

-E nedrept, e de-a dreptul nedrept, se revoltă Tic. Eram chiar pe punctul de a afla secretul lui Ion Lemnaru. Uite, mai sunt doar 2 scrisori, secretul e acolo, e chiar acolo și noi nu-l putem afla!

Tic era atât de supărat că ar fi rupt în mii de bucățele scrisorile lui Matei Lemnar, dar simțea că asta nu ar ajuta la nimic. Și Mădălina tăcea încruntată. Două boabe mari de lacrimi i se prelingeau pe obraji. Ar fi dat orice să poată citi scrisorile, dar nu mai era nimic de făcut. Fără instrucțiuni scrisorile rămâneau simple înșiruiți de numere și litere fără sens.

-Și totuși nu putem renunța, Tic. Nu putem sta cu secretul sub nas și cu mâinile în sân. Trebuie să fie o cale. Uite, până mâine nu mai vorbim deloc de scrisori. Ne gândim fiecare și mâine discutăm. Tata spune că în somn îți vin ideile cele mai bune.

-Adică tu crezi că eu o să pot dormi la noapte? întrebă Tic supărat. Nu sunt convins că o să mai pot dormi vreodată până nu aflu secretul lui Ion Lemnar.

4. Destăinuirea

Cât să fi trecut? O zi, două... Tic și Mădălina vorbeau puțin, la masă abia se atingeau de mâncare, la fortificațiile din curte nici nu se mai uitau. Profesorul Alexandru îi rugă să-l ajute la aranjarea cărților în biblioteca școlii, iar cei doi îl urmară apatici. Puneau mecanic cărțile în rafturi, nu mai făceau glume și nu se mai uitau interesați ca altă dată la ce le trece prin mână. Într-una din dimineți, Mădălina, urcată pe scară, strigă scurt "Tic, am găsit!" și se rostogoli cu zgomot pe podea. Se ridică repede, alergă la Tic, îl prinse de mânecă și îl trase afară din bibliotecă. De emoție abia putea să vorbească:

-Tic, uite, uite aici, Tic uite, uite, Tic, Tic...

-Dacă continui să spui doar "Tic" și "uite" mi-e teamă că nu o să înțeleg nimic, o întrerupse Tic luându-i totodată din mână cartea pe care Mădălina o flutura agitată. Titlul cărții era: "Matematica pe înțelesul tuturor. Metode de cifrare și descifrare". Abia atunci înțelese Tic ideea Mădălinei: să încerce să descifice singuri, fără instrucțiuni, scrisorile cifrate ale lui Matei Lemnar.

Din ziua aceea pofta de mâncare le reveni la amândoi, dar timpul tot închiși în șură îl petreceau. Dacă cineva ar fi fost curios să asculte la ușă nu ar fi înțeles nimic din conversația celor doi:

"Nu, nu "s" e 472, după care e t, dar oare t e chiar t?"

"Dacă t e chiar t, atunci m e m și nu 466".

Cu multă muncă, multe discuții, ba chiar și certuri, Tic și Mădălina reușiră să pună la punct metoda de descifrare a ultimilor scrisori. Iată conținutul lor:

"Stimate Doamnă Profesor Pânzaru,

De când am început să purtăm o corespondență cifrată mă simt mult mai bine. Vă mulțumesc pentru încrederea pe care mi-ați acordat-o și vă sunt foarte recunoscător pentru studiile și documentele pe care mi le-ați trimis.

Mi-ați scris, domnule Profesor, că, deși sunteți convins de rezultatul cercetărilor dumneavoastră, vă lipsește totuși o dovadă fără de care lumea științifică nu va accepta teoria dumneavoastră cu privire la datarea și apartenența tezaurului de la Pietroasa. Argumentele pe care le-ați adus, deși sunt convingătoare, sunt totuși insuficiente. Sunt întru totul de-acord cu dumneavoastră că existența printre piesele tezaurului a unei tăvi de aur cu ornament simplu, dar cu o greutate foarte mare – de peste 7 kg – indică mai degrabă faptul că a tezaurul a fost în posesia unei

populații în mișcare, care aveau nevoie să transporte aurul într-o formă compactă. E chiar posibil ca aurul din care e făcută tava să fi provenit de la obiecte care au fost topite și remodelate în formă de tavă. Ori la finele secolului al IV-lea vizigoții erau stabiliți pe aceste meleaguri alături de triburile dacice. Acesta este unul din argumentele pe care le aduceți în susținerea tezei că tezaurul ar fi aparținut mai degrabă hunilor decât vizigoților, aceștia fiind în expansiune în perioada la care ne referim. Ar mai fi apoi stilurile diferite în care obiectele tezaurului sunt lucrate, indiciu pentru faptul că nu proveneau dintr-o singură sursă, ci, așa cum spuneți, constituiau pradă de război.

Pot să vă dau, dragă Profesoare, o veste bună. Cred că sunt în posesia dovezii care vă lipsește. În următoarea scrisoare vă voi dezvălui pe larg despre ce dovadă este vorba, dovadă care constituie totodată și secretul lui Ion Lemnaru.

Cu stimă,

Matei Lemnaru”

Iată și ultima scrisoare a lui Matei Lemnaru:

”Stimate Domnule Profesor Pânzaru,

Îmi cer iertare dacă am avut nevoie de atâta timp să vă dezvălui secretul meu. Vă rog să mă credeți că de când mă știu nu mi-am dorit altceva decât să împart povara acestei enigme cu cineva. Când am dat peste articolul publicat de dumneavoastră în revista ”Magazin istoric” cu privire la aurul de la Pietroasa am știut: numai dumneavoastră mă puteți înțelege.

În seara aceea de mai în care Verussi însoțit de prefectul de la poliție și alți câțiva subordonați au intrat în curtea lui Ion Lemnaru, abia atunci bietul meu strămoș a realizat importanța descoperii lui. Așa cum bănuiați probabil, Ion n-a vândut lui Verussi toate piesele. Dar nici nu și-a bătut prea tare capul să le ascundă, convins fiind că ele nu sunt cine știe ce valoare. Așa încât Ion s-a văzut deposedat de-odată de restul pieselor care se aflau la el, pentru că o altă parte se afla la Stan Avram. Cu ceva vreme înainte el dăduse fiului lui, la vremea aceea un copil de 2 ani, o piesă din acest tezaur ca să-l liniștească, întrucât cel mic țipa și plângea într-una. Pe când casa lui Ion era căutată în toate ungherele, Ionuț, copilașul, se legăna în curte cu o mică brățară de aur în gură, pe care o mesteca să-i mai treacă durerea de gingii pentru că tocmai îi ieșeau dinții. Nu știu ce a gândit Ion atunci, dar ca să nu mai lungesc povestea, din tot aurul găsit, Ion a rămas doar cu această mică brățară de aur pe care și-a jurat să nu o dea niciodată și să o păstreze în familie pentru totdeauna. Mai mult, el a cerut de la fiecare din urmașii lui să păstreze brățara cu aceeași hotărâre ca și el. Cu trecerea anilor, urmașii lui Ion au început să înțeleagă din ce în ce mai bine valoarea acestui obiect. Nu atât greutatea ei în aur, cât mai ales vechimea ei este ceea ce o face de neprețuit. Oricât de incredibil ar părea, această brățară a ajuns la mine. Și cred că nu greșesc dacă afirm că eu sunt primul din familia mea care și-a dat seama că această brățară mai e valoroasă și prin altceva decât greutatea și vechimea ei. Dragă Domnule Profesor Pânzaru, această brățară este fără nici o

îndoială o brățară hunică. Ceea ce confirmă într-adevăr ipoteza dumneavoastră că tezaurul ar fi aparținut hunilor, unei mari căpetenii, poate chiar lui Attila însuși.

M-am gândit ani de zile ce să fac cu această brățară. Așa cum bine știți valoarea ei este inestimabilă. În același timp, eu pot fi trimis la închisoare pentru că am ascuns existența unui obiect care ar fi trebuit expus într-un muzeu și pus la dispoziția cercetătorilor, iar nu ascuns în colecția mea particulară. De aceea am hotărât să vă încredințez dumneavoastră această brățară cu condiția ca autoritățile să nu afle niciodată de unde provine. Aștept instrucțiuni de la dumneavoastră cu privire la locul în care să vă înmânez această brățară.

Cu stimă,

Matei Lemnaru”

Tic se lăsă moale pe scaun. Acesta era deci secretul lui Ion Lemnaru. Și totuși, povestea tezaurului nu se termina aici. Unde era brățara pe care profesorul Pânzaru a primit-o de la Matei Lemnaru? I-a dat într-adevăr Matei Lemnaru această brățară profesorului? Și de ce profesorul nu a spus sau publicat nimic despre această descoperire uluitoare? Întrebări peste întrebări, aceleași care umblau și prin capul Mădălinei.

Cu greu Mădălina se hotărâ să vorbească.

-Tic, eu cred că profesorul Pânzaru n-a păstrat degeaba aceste scrisori. Știa bine că tatăl meu va moșteni toate documentele din ladă, deci și scrisorile. Să ne punem puțin în pielea lui. El știa foarte bine că tatăl meu va citi scrisorile și se va întreba ca și noi unde se află acum brățara. Nu știu cum să îți explic, dar am sentimentul că răspunsul se află tot aici, în ladă. Trebuie să existe un document, poate o hartă, în fine, ceva care să facă lumină în această complicată situație.

-Mădălina, și eu simt la fel, dar dacă e numai dorința noastră de a afla unde e brățara?

-Dacă e așa sau nu, e mai puțin important. Ne întoarcem la ladă. Vom citi document cu document, caiet cu caiet, hartă cu hartă. Profesorul Pânzaru a pregătit aici răspunsul pentru tatăl meu. Altfel nu se poate.

Urmare noi zile de căutări, alte cărți, dicționare, cataloage din biblioteca profesorului Alexandru luare calea șurii. Cei doi simțeau că erau foarte aproape și totuși...

Într-una din zile Mădălina scăpă din mână, din greșeală, un caiet gros, cu coperti albastre. Căzând pe podea, caietul își pierdu coperta, astfel că pe lângă caiet și copertă, Mădălina mai ridică de jos și un plic subțire, ascuns probabil în coperta caietului. Inima începu să-i bată cu putere. Tic se apropie de ea vizibil emoționat. Cuvintele erau de prisos. Fără să se grăbească, Mădălina desfăcu plicul, scoase scrisoarea, citi primele rânduri...și izbucni în râs.

Tic îi luă scrisoarea din mână:

”Dragă Mădălina, dragă Tic,

Dacă citiți această scrisoare înseamnă că ați dezlegat enigma. Știu că veți fi dezamăgiți că nici brățara, nici Matei Lemnaru, nici studiile profesorului Pânzaru despre tezaur nu au existat vreodată. Pe toate le-am inventat eu, tatăl Mădălinei. Dar să nu fiți dezamăgiți. Învățați de aici că nu capătul drumului e important, ci drumul în sine.

Cu drag,

Profesorul Alexandru”